

Frantziako Iraultzaren garaiko kantak Urruñan maiatzaren 1ean

Hamazortzi kanta ezezagun agertuko dituzte jendaurrean Iparraldeko 30 kantarik

Xipri Arbelbidek ohituraz kanpoko ekintza bideratu du datorren ostiralerako, maiatzaren 1erako, 16.30etatik aurrera Urruñan. Ipar Euskal Herriko kantari ezagun gehienak mobilizatu ditu duela 200 urte Frantziako Iraultza garaian eman ziren bertso batzuen kantatzeko. Gure Irratiaren sostengurako ekitaldia izanen da.

LUZIEN ETXEZAHARRETA / BAIONA

Ikerketa interesgarria burutu ondoren, Xipri Arbelbide iker-tzaile eta idazleak hemezortzi kanta bildu ditu 1789 eta 1799. urteen artean idatziak, Iparraldea hainbat astindu zuen garaia-oren oroigarri.

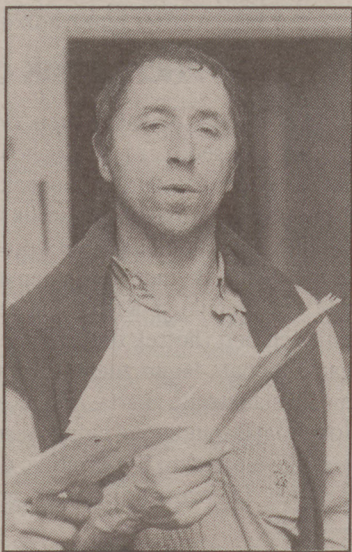
Salbat Munho apaiza, Bardozen egon zena, guztiz Iraultzaren etsai amorratua izan zen. Talentu handiz bertso ugari idatzi zituen, apaiz 'konstituzionalen' aurka edo Pariseko buruzagien aurka. Honen obrak Piarres Lafittek bildu zituen, duela hogeitabost urte argitaratu zuen liburu batean.

BERTSOLARITZA KOMUNIKAZIO BIDE

Sarako Madalena Larralde, Berara konfesatzera zihoan neska gaztearen hil erazteak sorrerazi bertsoak ere kantatuko dira honako honetan. Bertso batzuek iraultza goستن dute hala ere, Baigorri aldean Harispek sortu 'Xazur euskaldunak' laudatuz. Sarako deportazioa, gerra eta miseria ere denbora horren kontrapuntu dira.

Louis David-en 'Marat-en hilketak', Iraultza garaiko sinboloetako bat.

Erramun Martikorena. A.BAYO

✓ Iparraldeko hogeitamar kantarik nola egin duten bat azpimarratzekoa da. Dohainik etorriko dira Gure Irratiaren sostenguz maiatzeko lehen egunean Urruñan izango den kantaldian.

Euskaldunek bertsolaritza garaik konkretu batean nola erabili duten, berrien emateko, boterea gaitzesteko edo penak kontsolatzeko, agertuko da sail polit horretan.

Iparraldeko hogeitamar kantari eta musika taldek nola egin duten bat azpimarratzekoa da. Dohainik etorriko dira Gure Irratiaren sostenguz maiatzeko lehen

egun horretan.

Duela 200 urte Iraultza guztiz gogortzen hasi zen, gerra garaia eta egun beltzak zetozen Ipar Euskal Herrira. Baina gerra laster sartuko zen Gipuzkoan eta Nafarroan ere. Kanta horiek Iparraldeko irudimena ematen dute. Ekitaldi hau osa daiteke Hegoaldeko orduko bertsolarien emaitzekin.

Agerrek Barcelonan estreinatu du antzezlan berria

DONOSTIA

Tolosako Agerre kolektiboak atzo Barcelonako Balioanizdun Kultur Zentruan estreinatu zuen bere azken obra. 'Molly Bloom' lanak, James Joyce idazlearen 'Ulises' nobelako azken bakarriketa du oinarri.

Katalan hutsez izan zen estreinaldi hau, Barcelonako Tekla Kultur Zentrua eta Agerre kolektiboaren arteko elkarlanari zor zaio. Euskal Herriko taldearen asmoa Euskal Herri-kanpo ere zabaldu ahal izatea da.

'Molly Bloom' lanean aipagarri da, Koldobika Jauregi eskultorearen eszenografia lana. Agerrek aurrekoetan Vicente Ameztoi eta Jorge Oteizarekin egin bezala, oraingoan ere euskal artista bat aukeratu du antzezlanaren estetika sortzeko. Aktore nagusia Monserrat Maso Ros kataluniarra da honako obra honetan. Jonan Goenaga eta Juan Carlos Ierobi dira 'Molly Bloom' parte hartzen duten Agerre taldeko jokalaririk.

Alfonso Pascal poeta nafarrak liburu berria aurkeztu du

IRUÑEA

Alfonso Pascal Ros poeta iruindarrak atzo aurkeztu zuen 'La quema de Van Gogh y otras visiones' bere azken liburua, Nafar Ateneoak antolatutako ekitaldian. Teodoro Gonzalez irrati esataria eta Emilio Etxabarren Nafar Ateneoko presidenteordeak lagundu zuten aurkezpenean.

Liburua bi zatitan banandua aurkeztu du. Lehena Van Gogh margolariaren omenez idatzitako hamabost poemak osatzen dute; bigarrena, beste poeta batzuri buruzko hogeitabi poema. Iruñean jaioa 1965an, Pascalek poesia aldizkari anitzetan idatzi du, eta liburu askotxo argitaratu ditu orain arte, hala nola 'Poeta de un tiempo imaginario' (1987), 'Lo que Hemingway conto de España' (1987), 'Supe de ti tu incertidumbre', 'Los Poemas de un apatrida' (1990) eta 'Nocturnos sin protocolo', 'Tirones' (1991).

Entzungo diren hemezortzi kantak

Kantaria-taldea	Kanta	Egilea	Data
Guk	'Urruñako jaun erretora'	Salbat Munho	1789
Josu Ibarluza	'Garat eta Ithurbide'	Salbat Munho	1789-IV-3
Anje Duhalde	'Ihardestea'	Salbat Munho	1789-IV-25
Kolore	'Azkaingo menetei'	Salbat Munho	1790
Aritzak	'Bardozen Club'	Salbat Munho	1790
Laka	'Nazioneko Besta'	Robin	1791-VII-14
Niko Etxart	'Pastorala'	_____	1798-VI-19
Pierre Paul Berzaitz	'Eskandala izigarria'	Salbat Munho	1791-II
Maite Idirin	'Mentaberri'	Salbat Munho	1791
Jean Mixel Bedaxagar	'Eijerra zira maitia'	_____	1792 / 1803
Estitxu	'Apezak eta nobliak'	_____	1793-XII-21
Arrantzaleak	'Xazurren kantua'	_____	1793 / 95
Jojo Bordagarai-Ramuntxo Carrere	'Euskaldun xazurretarik'	_____	1794-VIII-1
Beatrice Molle	'Sarako iheslariak'	_____	1794-IX-19
Etxamendi-Larralde	'Xorteko kantua'	_____	1792 / 95
Solange-Angele Añorga	'Larralden heriotzea'	_____	1794-IX-19
Txomin Artola	'Gure ontziaren izena'	_____	1794-XII-18
Erramun Martikorena	'Nik ez dut inorenzat'	_____	1808 / 1814